

CURTEA DE APEL IAȘI**PROCES VERBAL
ÎNCHEIAT AZI 31 03 2014**

Cu ocazia seminarului organizat de Curtea de Apel Iași privind studiul întocmit în aplicarea dispozițiilor art. 26 ind.1 - 26 ind.3 din Regulamentul de Organizare al Instanțelor Judecătorești asupra problemelor de drept care au apărut în materia litigiilor de muncă și a asigurărilor sociale în trimestrul I 2014 .

La seminar au participat :

Conform agendei de lucru, temele supuse dezbaterii au fost:

**Studiu privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în
materia litigiilor de muncă și a asigurărilor sociale,
în trimestrul I/2014**

– Luni, 31 martie 2014, ora 12 –

***I. Probleme de drept care au generat practică neunitară în materia
litigiilor de muncă și a asigurărilor sociale***

Acordarea Distincției Diploma „Gheorghe Lazăr” și a premiilor în bani, aferente acesteia, în cuantum de 10% din suma salariilor de bază primite în ultimele 12 luni de activitate, pentru anul 2009, sume actualizate cu rata inflației, la data plății efective

a) Într-o opinie (dosar nr. 11114/99/2012) s-a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâților Inspectoratul Școlar Județean Iași și Ministerul Educației Naționale și s-a respins acțiunea ca nefondată.

În motivarea acestei opinii s-au avut în vedere două aspecte: faptul că pârâțul Ministerul Educației Naționale a precizat că în anul 2009, doar trei județe au confirmat posibilitatea acordării distincțiilor și anume: Covasna, Prahova și București și faptul că era necesară depunerea următoarelor acte în susținerea cererii: existența cererii reclamantei, a raportului de autoevaluare însoțite de documentele doveditoare, dovada analizei dosarului reclamantei și a formulării aprecierilor sintetice, conform modelului prevăzut în anexa nr. 6, asupra activității reclamantei de către Consiliul de administrație al Școlii Gimnaziale „Nicolae Iorga” Iași, dovada înaintării dosarului către inspectoratul școlar și dovada analizării de către Comisia de evaluare a dosarelor din cadrul inspectoratului iar aceste acte nu au fost depuse la dosar.

b) Într-o altă opinie (dosar nr. 11869/99/2012) s-a susținut că acțiunea este întemeiată. În motivarea acestei opinii s-a avut în vedere, de către instanța de judecată, faptul că unitatea de învățământ pârâțul Inspectoratul Școlar Județean Iași au respectat prevederile Regulamentului privind acordarea de distincții și premii personalului didactic din învățământul preuniversitar, îndeplinindu-și atribuțiile ce le reveneau conform Legii nr. 128/1997 (art. 113 și 114) și Ordinului nr. 5435/2006 (art. 4-12), aspect reținut din

studierea următoarelor acte: tabelul nominal pentru acordarea distincției „Gheorghe Lazăr” clasa a II-a, respectiv a III-a și a Diplomei de excelență, acte întocmite de Inspectoratul Școlar Județean Iași.

S-a acordat relevanță adresei prin care Inspectoratul Școlar Județean Iași a comunicat Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului beneficiarii distincțiilor și premiilor „Gheorghe Lazăr” pentru anul 2009 precum și confirmarea de către Inspectoratul Școlar Județean Iași a existenței fondurilor pentru plata premiilor și distincțiilor „Gheorghe Lazăr” în bugetele consiliilor locale / consiliului județean / M.E.C.I. corespunzător numărului de persoane nominalizate pentru toate categoriile de distincții analizate și propuse pentru anul 2009 – această instituție înaintând către minister, în termenul prevăzut de dispozițiile legale, listele cuprinzând datele solicitanților validați (reclamanții regăsindu-se în aceste liste).

S-a considerat, astfel, că în mod nelegal Ministerul Educației Naționale nu a procedat la analizarea listelor și la elaborarea ordinului de acordare a distincțiilor, acesta neinvocând – de altfel, nici o cauză exoneratoare aplicabilă fie cu privire la procedura acordării distincțiilor, fie cu privire la plata premiilor la nivelul anului 2009. Pe cale de consecință, s-a reținut faptul că reclamanții sunt îndreptățiți și la plata premiului aferent distincției cuvenite, conform art. 8, art. 10 și art. 12 din Ordinul nr. 5435/2006.

Opinia Curții de Apel Iași este în sensul admiterii acțiunii, conform motivării exprimate prin Decizia nr. 147/22.01.2014, dată de Curtea de Apel Iași în dosarul nr. 11114/99/2012.

II. Probleme de drept care ar putea genera interpretări diferite

1. Competența teritorială în litigiile de muncă

S-a ridicat problema care este instanța în favoarea căreia va fi declinată competența de soluționare a cauzei, în condițiile în care excepția de necompetență a fost invocată din oficiu, iar reclamantul nu și-a manifestat opțiunea pentru una din cele două instanțe competente, cea de la domiciliu sau cea de la locul de muncă.

Opiniile exprimate în cadrul Tribunalului Iași sunt în sensul că, în cadrul litigiilor de muncă, competența teritorială este exclusivă, reclamantul având alegerea doar între instanța în a cărei circumscripție își are domiciliul și instanța în a cărei circumscripție are locul de muncă. În situația în care reclamantul introduce cererea de chemare în judecată la o altă instanță decât cea competentă potrivit legii, se pune problema instanței în favoarea căreia va fi declinată competența de soluționare a cauzei, în condițiile în care excepția necompetenței teritoriale a fost invocată din oficiu, iar reclamantul nu și-a manifestat opțiunea între una din cele două instanțe competente (cea de la domiciliu sau cea de la locul de muncă).

Opinia Curții de Apel Iași

Competența teritorială în litigiile de muncă, în situația în care necompetența a fost invocată din oficiu de către instanță, iar reclamantul nu și-a manifestat vreo opțiune, se stabilește fie aleatoriu de către judecător, fie în ordinea prevăzută de lege.

2. Consecințele concedierii unei persoane aflate în funcție de conducere în baza art. 65 Codul muncii (salariatul are încheiat contract individual de muncă pe această funcție, pe durată nedeterminată)

a) Într-o opinie se consideră că, atât timp cât salariatul este angajat direct pe această funcție, pe durată nedeterminată, desființarea postului de conducere conduce automat la concedierea sa.

b) Într-o altă opinie se consideră că desființarea postului de conducere nu poate conduce automat la concedierea sa, ci atrage automat mutarea sa pe o funcție de execuție avută anterior numirii în funcția de conducere.

Opinia Curții de Apel Iași

Desființarea postului de conducere determină automat concedierea salariatului angajat pe acest post cu contract de muncă pe durată nedeterminată, fără obligația angajatorului de a-i oferi un post de execuție.

3. Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 114 lit. b din Legea nr. 263/2010

Potrivit art. 114 alin. 1 lit. b din Legea nr. 263/2010, „în sistemul public de pensii plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele situații:

a) Pensionarul beneficiar al unei pensii anticipate sau al unei pensii anticipate parțiale se regăsește în una dintre situațiile prevăzute în art. 6 al. 1 pct. I, II sau IV cu excepția consilierilor locali sau județeni. ...”.

Potrivit aceste dispoziții legale, în situația în care o persoană înscrisă la pensie anticipată parțială realizează venituri, ca persoană fizică autorizat, ce depășesc cu cel puțin de patru ori câștigul salarial mediu brut, este obligatorie suspendarea plății pensiei. Însă, în situația persoanelor fizice autorizate să desfășoare activități economice, venitul brut pe an calendaristic efectiv realizat se cunoaște la sfârșitul anului respectiv. Aplicând dispozițiile legale menționate, plata pensiei se va suspenda începând cu data la care pensionarul și casa de pensii au cunoscut veniturile realizate pe anul fiscal anterior, respectiv începând cu o dată ulterioară perioadei în care s-au realizat veniturile, nefiind posibilă suspendarea plății pensiei pentru o perioadă anterioară. În aceste condiții, există riscul ca plata pensiei să se suspende începând cu o dată de la care pensionarul nu mai realizează veniturile din activități independente.

De asemenea, în condițiile în care plata pensiei se suspendă pentru viitor („începând cu data de ...”), se pune problema posibilității recuperării sumelor încasate cu titlu de pensie pentru anul anterior, respectiv anul în care pensionarul s-a regăsit în situația prevăzută de textul de lege. Într-o atare situație, s-ar ajunge la situația recuperării unor sume aferente unei perioade în care pensia nu a fost suspendată.

O altă problemă o constituie aplicabilitatea dispozițiilor art. 114 alin. 1 lit. b din Legea nr. 263/2010 pensionarilor care, anterior înscrierii la pensie anticipată, au realizat venituri din activități independente, însă ulterior înscrierii la pensie au primit drepturile bănești convenite pentru activitățile desfășurate anterior (spre exemplu, situația experților judiciari care efectuează expertize anterior înscrierii la pensie, iar ulterior acestei date are loc plata onorariului aprobat de către instanță).

Opinia Curții de Apel Iași

Suspendarea prevăzută de art. 114 din Legea nr. 263/2010 operează în ipoteza de la pct. I și II, din luna următoare celor în care se realizează veniturile, iar în ipoteza de la pct. IV la începutul anului următor celui în care au fost realizate veniturile ce depășesc cu cel puțin de patru ori câștigul mediu brut.

III. Rediscutarea unor probleme de drept asupra cărora Curtea de Apel Iași s-a pronunțat prin decizie irevocabilă

Ordinul nr. 50/1990 – procentul necesar încadrării în grupa de muncă și valorificarea la pensie a perioadei respective (decizia civilă nr. 1337/2.10.2013 pronunțată de Curtea de Apel Iași în dosarul nr. 12257/99/2012)

În situația existenței unei adeverințe emise de angajator, din care reiese faptul că fostul salariat (contestator în cauză) a desfășurat activitate ce se încadrează în grupa I sau II de muncă, în procent de 50%, respectiv 70%, se are în vedere întreaga perioadă lucrată în grupa de muncă sau se are în vedere o reducere a acestei perioade cu 50%, respectiv 30% (proporțional cu timpul efectiv lucrat în locul de muncă inclus în această grupă)?

S-a susținut că procentul de 70% pentru grupa a II a respectiv 50% pentru grupa I reprezintă o condiție pentru ca activitatea desfășurată de salariat să fie încadrată în grupa superioară de muncă. În situația în care salariatul îndeplinește aceste condiții activitatea desfășurată pentru întreaga perioadă este încadrată în grupa superioară de muncă cu consecința recunoașterii stagiului de cotizare în grupa superioară de muncă pentru întreaga perioadă și nu doar proporțional. S-a mai arătat că textul de lege – art. 7 Ordinul nr. 50/1990 – reglementează încadrarea în grupe de muncă și nu modalitatea de stabilire a stagiului de cotizare în grupe de muncă, motiv pentru care o astfel de reducere ar fi nelegală.

Opinia Curții de Apel Iași este cea exprimată în Decizia civilă nr. 1337/2.10.2013, dată în dosarul nr. 12257/99/2012.

Drept pentru care s-a încheiat prezentul proces verbal.

**Președinte secție
Judecător**